هفته‌نامه فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی
منتشره شده در □□□□ □□□□ □□□□ □□□ (https://partosokhan.ir)

گفتوگوی حجابیه

17 آبان, 1402 - 13:32 akbari

سوال:
با اجازه، از این مسئله که واکنش (به تعبیر شما) جریان منورالفکری با کشف حجاب اجباری چه بود، عبور میکنم؛ زیرا موضوع گفتگوی ما نیست. گرچه خود من با اجباری شدن حجاب و یا بیحجابی اجباری مخالفم (حتی اگر خواست مردم باشد)، اما مشتاقم بدانم از نظر شما، چرا
حکومت قانونی، میتواند حجاب را اجباری کند (اگر خواست مردم باشد)
اما حکومت قانونی، نمیتواند کشف حجاب را قانونی و اجباری کند؟ (اگر خواست مردم باشد)
اما نکتهی دوم، میفرمایید دلیلی ندارد که مردم، حکم مترقی و متعالی حجاب را ناعادلانه و غیراخلاقی بدانند. استاد عزیز، درک اجتماعی از عدالت و یا اخلاق، چیزی نیست که بشود آن را انکار کرد.
تحولاتی که در جهان اندیشگی جامعه در طول تاریخ رخ میدهد، نگرش و ارزیابی آنان را نسبت به عدالت و اخلاق و مسائلی ازاینقبیل، تغییر میدهد.
شاید مرحوم آیتالله خمینی باتوجهبه این مسئله است که دو گونه تمهید را پیش میبرد. گرچه به نظر من این تمهیدات چندان کارآمد نبوده و نیست.
اول این که در ساحت نظر، فقه پویا و اجتهاد پویا را مطرح کرد.
و ثانیاً در ساحت عمل، احکام ثانویه را بیان کرد.
اصلاً دستگاه عریضوطویل نهاد تشخیص مصلحت، برای سازگاری میان نگرشهای اجتماعی و احکام دینی ایجاد شد.
استاد عزیز... چه مردم دلیل داشته و چه نداشته باشند که حجاب اجباری ناعادلانه و غیراخلاقی است، اما از آثار ادراک اجتماعی و نتایج آن، نمیتوان گریخت. وقتی به درک اجتماعی از عدالت بیتفاوت شوند، بعد از چندی، مشروعیت نظام سیاسی از میان خواهد رفت.
پاسخ :
دوست گرامی، البته شما مختارید که به کدام بخش از سخن پاسخ ندهید؛ لکن پرسش، همچنان فرا روی شما خواهد بود و از موضوع گفتوگو خارج نیست. چون عیناً همین پرسش را از ما دارید. بههرحال، باید منورالفکری توضیح دهد که چرا برابر اجباری شدن کشف حجاب، نه فقط سکوت که تئوریزه کردند؛ ولی حالا با الزام حجاب، مخالفت میورزند! آیا پاسخ این مسئله، نمیتواند پاسخ به پرسش شما باشد؟
گمان میکنم پاسخ پرسش اولتان را پیشتر بر اساس همان شش شرطی که برای قانون موفق ذکر کردید، عرض کردم. چون حجاب با این شش شرط سازگاری دارد ، قانون الزام به حجاب مشروعیت دارد و چون بیحجابی با آن شرایط سازگاری ندارد، قانون الزام به کشف حجاب هم مشروعیت ندارد.
البته من درک اجتماعی از عدالت و یا اخلاق را انکار نمیکنم؛ بلکه خود و دیگران را به آن فرامیخوانم و معتقدم حجاب و پوشش، مقتضای همین درک است. فهم اجتماعی عدالت، فرمان به
حفظ حجاب میدهد. هرگز فهم اجتماعی، بیحجابی و عریان گری را برای حل مسائل اجتماعی پیشنهاد نمیکند. اما فرضاً که وقوع تحولات در جهان اندیشگی جامعه را بپذیریم؛ لکن پرسش در وقوع چنین تحولی در جامعه ایرانی است. تاکنون جامعه ایرانی بیحجابی را فضیلت نشمرده تا آن را برای حل مسائل خود، پیشنهاد کند.
دوست گرامی، خوب است که به نتایج مثبت و منفی الزام حجاب اشاره بفرمایید تا قدری بحث شفافتر شود. اما اگر منظورتان، ازمیانرفتن مشروعیت نظام سیاسی است ، چنین درک اجتماعی از عدالت، حجاب را تقبیح نمیکند.
پس مشروعیت نظام سیاسی از میان نخواهد رفت.

ادامه دارد...

نویسنده:
حجتالاسلاموالمسلمین داود مهدوی زادگان [1]
دسته بندی مطالب:
وسط 5 [2]

نشانی
منبع: https://partosokhan.ir/content/%DA%AF%D9%81%D8%AA%D9%88%DA%AF%D9%88%DB%8C-%D8%AD%D8%AC%D8%A7%D8%A8%DB%8C%D9%87?page=3

پیوندها
[1] https://partosokhan.ir/%D9%86%D9%88%DB%8C%D8%B3%D9%86%D8%AF%D9%87-%D9%85%D9%82%D8%A7%D9%84%D9%87/%D8%AD%D8%AC%D8%AA%D8%A7%D9%84%D8%A7%D8%B3%D9%84%D8%A7%D9%85%D9%88%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%B3%D9%84%D9%85%DB%8C%D9%86-%D8%AF%D8%A7%D9%88%D8%AF-%D9%85%D9%87%D8%AF%D9%88%DB%8C-%D8%B2%D8%A7%D8%AF%DA%AF%D8%A7%D9%86 [2] https://partosokhan.ir/%D8%AF%D8%B3%D8%AA%D9%87-%D8%A8%D9%86%D8%AF%DB%8C-%D9%85%D8%B7%D8%A7%D9%84%D8%A8/%D9%88%D8%B3%D8%B7-5-0